

Projekt

z dnia

Zatwierdzony przez .....

Uchwała Nr .....

Rady Gminy Kamienna Góra

z dnia ..... 2024 r.

**w sprawie Programu Współpracy Gminy Kamienna Góra
z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3
ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2025 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U.2024.609 ze zm.) i art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r., o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U.2023.571 ze zm.), **uchwała się co następuje:**

Postanowienia ogólne:

§ 1. 1. Ilekroć w treści niniejszej uchwały jest mowa o:

- 1) ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r., o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U.2023.571 ze zm.),
- 2) gminie – oznacza to Gminę Kamienna Góra,
- 3) rozporządzeniu – oznacza to rozporządzenie wydane na podstawie art. 19 ustawy,
- 4) organizacjach pozarządowych – należy przez to rozumieć organizacje pozarządowe i podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy,
- 5) programie współpracy – oznacza to niniejszą uchwałę stanowiącą roczny program współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi, o którym mowa w art. 5a ust. 1 ustawy,
- 6) konkursie ofert – należy przez to rozumieć otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych, o którym mowa w art. 11 ust. 2 ustawy,
- 7) zadaniach publicznych – oznacza to zadania publiczne w określone w art. 4 ustawy,
- 8) dotacji – oznacza to dotację w rozumieniu przepisów art. 127 ust. 1 pkt 1 lit. „e” oraz art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r., o finansach publicznych (t.j. Dz. U.2023.1270 ze zm.),

2. Niniejszy program współpracy określa:

- 1) cel główny, cele szczegółowe i okres realizacji programu współpracy,
- 2) zasady współpracy z organizacjami pozarządowymi,

- 3) zakres przedmiotowy i sposób realizacji programu,
- 4) formy współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- 5) priorytetowe zadania publiczne i wysokość środków finansowych przeznaczanych na realizację programu współpracy,
- 6) sposób oceny realizacji programu,
- 7) informację o sposobie tworzenia programu oraz o przebiegu konsultacji,
- 8) tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert złożonych przez organizacje pozarządowe w ramach konkursów ofert.

Cel główny, cele szczegółowe i okres realizacji programu współpracy

§ 2. 1. Cel główny programu współpracy to wspieranie procesu kształtowania demokratycznego ładu społecznego w środowisku lokalnym poprzez budowanie partnerstwa pomiędzy Gminą i organizacjami pozarządowymi.

2. Celami szczegółowymi programu współpracy są:

- 1) wzmocnienie istniejących struktur organizacji pozarządowych działających na rzecz społeczności i istniejących inicjatyw, a także tworzenie warunków dla powstawania nowych struktur oraz inicjatyw,
- 2) zwiększenie udziału sektora obywatelskiego w procesach kształtowania polityki społecznej w gminie i realizacji zadań publicznych,
- 3) integracja podmiotów polityki lokalnej obejmujących swoim zakresem działania sferę zadań publicznych wymienionych w art. 4 ustawy,
- 4) poprawa efektywności i skuteczności realizacji zadań publicznych, w szczególności poprzez wspieranie innowacyjnych sposobów realizacji zadań publicznych przez organizacje pozarządowe, w tym zadań które obecnie prowadzone są przez gminę,
- 5) doskonalenie modelu współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi a gminą, aby w przyszłości stanowił on element długoterminowego programu współpracy,

3. Program współpracy będzie realizowany w okresie od 1 stycznia 2025 do 31 grudnia 2025 r.

Zasady współpracy z organizacjami pozarządowymi

§ 3. 1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi prowadzona jest z poszanowaniem zasad pomocniczości i suwerenności stron, partnerstwa, jawności, oraz efektywności i uczciwej konkurencji.

2. Zasada pomocniczości i suwerenności stron oznacza w szczególności, że gmina, respektując odrębność i suwerenność organizacji pozarządowych, uznaje ich prawo do samodzielnego definiowania i rozwiązywania problemów społecznych, w tym należących do sfery zadań publicznych, a także współpracuje z tymi organizacjami w tym zakresie, wspiera ich działalność i umożliwia realizację zadań publicznych na zasadach i w formie określonej w ustawie.

3. Zasada partnerstwa oznacza w szczególności, że organizacje pozarządowe – w formie i na zasadach określonych w ustawie, a także według trybu wynikającego z odrębnych przepisów – uczestniczą w identyfikowaniu oraz definiowaniu problemów społecznych, wypracowywaniu sposobów ich rozwiązania, oraz realizowaniu zadań publicznych.

4. Zasada jawności oznacza w szczególności, że Gmina udostępnia organizacjom pozarządowym informacje o zamiarach, celach i środkach przeznaczonych na realizację zadań publicznych, w ramach których możliwa jest współpraca z tymi organizacjami, a także o kosztach realizacji zadań publicznych już prowadzonych w tym zakresie przez Gminę, jednostki jej podległe lub przez nią nadzorowane, wraz z informacją o sposobie obliczania tych kosztów, tak aby możliwe było ich porównanie z kosztami realizacji analogicznych zadań przez inne osoby.

5. Zasada efektywności i uczciwej konkurencji oznacza w szczególności, że przy zleceniu organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych, Gmina dokonuje wyboru najefektywniejszego sposobu wykorzystania środków publicznych, przestrzegając zasad uczciwej konkurencji, i z zachowaniem wymogów określonych w przepisach ustawy o finansach publicznych.

Zakres przedmiotowy i sposób realizacji programu współpracy oraz formy współpracy z organizacjami pozarządowymi

§ 4. 1. Zakres przedmiotowy programu współpracy obejmuje sferę zadań publicznych określoną w art. 4 ustawy.

2. Realizacja programu współpracy odbywa się poprzez współpracę Gminy z organizacjami pozarządowymi, mającą charakter finansowy jak i niefinansowy, prowadzoną w formach określonych szczegółowo w § 5 uchwały.

§ 5. 1. Współpraca finansowa polega na zleceniu organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych poprzez:

- 1) powierzanie wykonania zadań publicznych z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji,
- 2) wspieranie wykonania zadań publicznych z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji.

2. Wspieranie lub powierzanie wykonywania zadań publicznych, o którym mowa w ust. 1, odbywa się po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert, chyba że przepisy odrębne przewidują inny tryb zlecenia wykonania zadań.

3. Współpraca niefinansowa polega na:

- 1) wzajemnym informowaniu się o planowanych kierunkach działalności poprzez:
  - a) prowadzeniu przez Gminę, na jej stronie internetowej, działu umożliwiającego prezentację działalności organizacji pozarządowych, jak również informowanie organizacji pozarządowych o adresowanych do nich inicjatywach i działaniach,
  - b) przekazywaniu przez organizacje pozarządowe informacji o planowanych lub realizowanych zadaniach sfery publicznej,

- c) udział przedstawicieli organizacji pozarządowych na sesjach Rady Gminy oraz Komisjach Rady Gminy, z prawem zabierania głosu,
- 2) konsultowaniu z organizacjami pozarządowymi i Gminną Radą Działalności Pożytku Publicznego, projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących statutowej działalności organizacji pozarządowych,
- 3) tworzeniu i umożliwianiu działalności wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, skupiających przedstawicieli władz samorządowych i przedstawicieli organizacji pozarządowych w celu:
  - a) definiowania priorytetowych dla Gminy obszarów problemowych, w rozwiązanie których mogą włączyć się organizacje pozarządowe,
  - b) opiniowania ofert składanych przez organizacje pozarządowe w otwartych konkursach ofert,
- 4) animowaniu, wspieraniu i profesjonalizowaniu organizacji pozarządowych poprzez:
  - a) inicjowanie działań aktywizujących i integrujących organizacje pozarządowe,
  - b) udostępnianie lokali będących w zasobach Gminy na ogólnodostępne spotkania związane z realizacją inicjatyw i działań organizacji pozarządowych,
  - c) prowadzenie działalności promocyjnej i informacyjnej dotyczącej wspólnych przedsięwzięć Gminy i organizacji pozarządowych,
  - d) doradztwo i udzielanie pomocy merytorycznej organizacjom pozarządowym z zakresu ich działalności statutowej,
  - e) udzielanie pomocy w nawiązywaniu przez organizacje pozarządowe kontaktów ponadregionalnych i międzynarodowych,
  - f) współpracę i doradzanie organizacjom pozarządowym w zakresie pozyskiwania środków ze źródeł zewnętrznych (innych niż gminne), w tym informowanie o potencjalnych źródłach finansowania i zasadach udzielania dotacji, opiniowanie przygotowanych przez organizacje pozarządowe wniosków o dotacje ze źródeł zewnętrznych, promowanie ciekawych programów mogących uzyskać środki ze źródeł zewnętrznych.

4. Współpraca z organizacjami pozarządowymi może być także prowadzona w oparciu o:

- 1) umowy o wykonanie inicjatywy lokalnej na zasadach określonych w ustawie,
- 2) umowy partnerstwa o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r., o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz.U.2024.324).

Priorytetowe zadania publiczne i wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację programu współpracy

§ 6. 1. W ramach programu współpracy ustala się następujące priorytetowe zadania publiczne:

- 1) zadania z zakresu pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób,
- 2) zadania w zakresie turystyki, krajoznawstwa i aktywnego wypoczynku,
- 3) zadania w zakresie rozwoju oraz upowszechniania kultury fizycznej i sportu,
- 4) zadania w zakresie ochrony dóbr kultury, sztuki i dziedzictwa narodowego,
- 5) zadania w zakresie ratownictwa i ochrony ludności,

2. W zakresie pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywaniu szans tych rodzin i osób przy realizacji:

- 1) zadań z zakresu działalności charytatywnej na rzecz osób najuboższych,
- 2) działań mających na celu wsparcie i pomoc osobom poszkodowanym w trudnej sytuacji materialnej, np. pomoc w dożywianiu, pomoc w znalezieniu pracy itp.
- 3) zadań z zakresu przeciwdziałania bezrobociu, patologiom społecznym, niedożywianiu, itp.

3. W zakresie turystyki, krajoznawstwa i aktywnego wypoczynku planuje się współpracę przy realizacji zadań dotyczących:

- 1) organizacji imprez turystycznych i krajoznawczych (rajdów, wycieczek, itp.),
- 2) organizacji zajęć i imprez adresowanych do różnych grup wiekowych mieszkańców gminy, w celu stworzenia możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego poprzez udział w wydarzeniach o charakterze artystycznym, kulturalnym i rekreacyjnym,
- 3) rozwijania i utrzymania małej infrastruktury turystycznej na obszarze gminy, w tym szlaków turystycznych, ścieżek dydaktycznych, tablic informacyjnych, itp.

4. W zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej oraz sportu planuje się współpracę przy realizacji zadań dotyczących:

- 1) organizacji zawodów sportowych i zajęć szkoleniowych, adresowanych do różnych grup wiekowych mieszkańców, w indywidualnych i zespołowych dyscyplinach sportowych
- 2) poprawy warunków uprawiania sportu w tym poprawy standardów obiektów sportowych i rekreacji,

5. W zakresie ochrony dóbr kultury, sztuki i dziedzictwa narodowego planuje się współpracę przy realizacji zadań obejmujących:

- 1) renowację obiektów małej architektury stanowiących lokalne dziedzictwo kulturowe i historyczne,
- 2) kultywowanie i ochronę elementów niematerialnego dziedzictwa kulturowego, obecnego na terenie gminy,
- 3) popularyzację i promowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego.

6. W zakresie ratownictwa i ochrony ludności planuje się współpracę przy realizacji zadań dotyczących:

1) szkolenia i integracji młodzieżowych drużyn pożarniczych,

2) prezentacji i szkoleń mieszkańców gminy z zakresu udzielania „pierwszej pomocy” (pomocy przedlekarskiej)

7. Na realizację programu współpracy planuje się przeznaczyć środki finansowe w kwocie 230.000,00 złotych, z zastrzeżeniem ust. 8.

8. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację programu współpracy zostanie ostatecznie określona w budżecie Gminy na 2025 rok, i może ulec zmianie w stosunku do kwoty określonej w ust. 7.

Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert złożonych w ramach konkurów ofert

§ 7. Komisję konkursową w celu opiniowania ofert złożonych przez organizacje pozarządowe w ramach ogłoszonego konkursu ofert powołuje Wójt Gminy w drodze stosownego zarządzenia w treści którego wskazuje jednocześnie przewodniczącego komisji konkursowej.

§ 8. 1. Przedstawiciele organizacji pozarządowych do składu komisji konkursowej wyłania się spośród kandydatów zgłoszonych przez organizacje pozarządowe podczas zwołanego w tym celu spotkania.

2. Informację o terminie i miejscu spotkania mającym na celu wyłonienie przedstawicieli organizacji pozarządowych do komisji konkursowej, zamieszcza się w ogłoszeniu o otwartym konkursie ofert.

3. Podczas spotkania, o którym mowa w ust. 1 i ust. 2, organizacja pozarządowa może być reprezentowana przez maksymalnie jedną osobę.

4. Organizacja pozarządowa jest zobowiązana dokonać pisemnego zgłoszenia swojego uczestnictwa w spotkaniu, podając dane osoby reprezentującej ją podczas spotkania. Zgłoszenia dokonuje się nie później niż w dniu poprzedzającym termin spotkania, na formularzu, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do programu współpracy.

5. Przedstawiciele organizacji pozarządowych do komisji konkursowej wyłania się w drodze jawnego głosowania przy czym prawo głosu mają wyłącznie osoby reprezentujące organizacje pozarządowe, zarejestrowane na podstawie zgłoszenia, o którym mowa w ust. 4.

6. Przedstawicielami organizacji pozarządowych w komisji konkursowej zostają osoby, które uzyskały największą liczbę głosów podczas jawnego głosowania.

§ 9. 1. Przewodniczący komisji konkursowej od każdego z członków komisji konkursowej odbiera oświadczenie o podleganiu lub niepodleganiu wyłączeniu z prac komisji. Oświadczenie od przewodniczącego komisji konkursowej odbiera wójt gminy.

2. W przypadku spełniania przez członka komisji konkursowej przesłanek wyłączenia z prac komisji konkursowej, wyłączenia członka komisji dokonuje wójt gminy, uzupełniając jednocześnie skład osobowy komisji w drodze zarządzenia, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. W przypadku wyłączenia członka komisji konkursowej będącego przedstawicielem organizacji pozarządowych, nowego członka komisji konkursowej powołuje się spośród kandydatów którzy podczas spotkania, o którym mowa w § 8 niniejszej uchwały, uzyskali kolejną najwyższą liczbę głosów.

§ 10. 1. Członkowie komisji konkursowej podczas rozpatrywania złożonych ofert:

- 1) oceniają poprawność formalną oferty, oraz zgodność zaproponowanego w ofercie sposobu realizacji zadania publicznego z wymogami oraz warunkami zawartymi w ogłoszeniu o otwartym konkursie ofert,
- 2) dokonują oceny merytorycznej według kryteriów przyjętych w ogłoszeniu o otwartym konkursie ofert.

2. Ocena dokonywana jest indywidualnie przez każdego członka komisji konkursowej.

3. W terminie nie dłuższym niż 21 dni od dnia upływu terminu składania ofert, komisja konkursowa sporządza i przedstawia wójtowi gminy sprawozdanie z oceny ofert według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do programu współpracy. W sprawozdaniu komisja konkursowa zawiera wyniki oceny formalnej i merytorycznej poszczególnych ofert wraz z propozycją podziału środków finansowych na poszczególne zadania.

4. Ostatecznego wyboru ofert wraz z podjęciem decyzji o wysokości przyznanych dotacji dokonuje wójt gminy.

5. W otwartym konkursie ofert może zostać wybrana więcej niż jedna oferta.

Sposoby oceny realizacji programu współpracy

§ 11. 1. Realizacja programu współpracy podlega ocenie według następujących mierników:

- 1) liczba zadań publicznych objętych otwartymi konkursami ofert,
- 2) liczba ofert złożonych w konkursach,
- 3) liczba zawartych umów na realizację zadań publicznych,
- 4) łączna kwota dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym,
- 5) liczba organizacji pozarządowych, którym udzielono dotacji,
- 6) wysokość środków własnych oraz pozyskanych z innych źródeł przez organizacje pozarządowe, zaangażowanych w wykonywane zadania publiczne,
- 7) liczba aktów prawa miejscowego skonsultowanych z organizacjami pozarządowymi.

2. Sprawozdanie z realizacji programu, zawierające informacje o poziomie zrealizowanych mierników określonych w ust. 1, przedstawia się w terminach i na zasadach określonych w ustawie.

Informacje o sposobie tworzenia programu oraz o przebiegu konsultacji

§ 12. 1. Program współpracy przygotowano we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

2. Projekt niniejszej uchwały uwzględnia wyniki konsultacji przeprowadzonych zgodnie z postanowieniami Uchwały Nr XI/51/11 Rady Gminy Kamienna Góra z dnia 28 września 2011 r., ws. szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

3. Wyniki konsultacji zostały upublicznione na zasadach wynikających z uchwały, o której mowa w ust. 2

§ 13. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kamienna Góra.

§ 14. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**ZGŁOSZENIE ORGANIZACJI POZARZĄDOWEJ NA SPOTKANIE MAJĄCE
NA CELU WYŁONIEŃ PRZEDSTAWICIELI ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH
DO SKŁADU OSOBOWEGO KOMISJI KONKURSOWEJ**

I. DANE ORGANIZACJI POZARZĄDOWEJ

1	Nazwa organizacji	
2	Adres organizacji	
3	Nr rejestru lub ewidencji	
4	Imię i nazwisko, funkcja osoby/osób zgłaszających kandydata w imieniu organizacji	

II. DANE OSOBY REPREZENTUJĄCEJ ORGANIZACJĘ PODCZAS SPOTKANIA

1	Imię i nazwisko	
2	Funkcja w organizacji	
3	Numer telefonu, adres e-mail	

III. OŚWIADCZENIA STATUTOWYCH WŁADZ ORGANIZACJI

Oświadczam/y, że organizacja / podmiot który reprezentujemy nie uczestniczy w otwartym konkursie ofert ogłoszonym przez Gminę Kamienna Góra a osoba wymieniona w pkt. II jest kandydatem naszej organizacji komisji konkursowej opiniującej oferty złożone w otwartym konkursie ofert..

.....
(czytelne podpisy osób reprezentujących organizację zgłaszającą kandydata na przedstawiciela w składzie Rady Działalności Pożytku Publicznego w gminie Kamienna Góra)
wymagane podpisy osób statutowo uprawnionych do reprezentowania organizacji / podmiotu

SPRAWOZDANIE Z OCENY OFERT

Sprawozdanie sporządzone na okoliczność odbytego posiedzenia Komisji Konkursowej (zwanej dalej „Komisją”), oceniającej oferty złożone przez organizacje pozarządowe na realizację zadań publicznych określonych w obowiązującym Programie Współpracy Gminy Kamienna Góra z organizacjami pozarządowymi. Posiedzenie Komisji odbyło się w dniu ..... w ..... o godz. .... i trwało do godz. ....

Zadaniem Komisji, zgodnie z Zarządzeniem nr ..... Wójta Gminy Kamienna Góra z dnia ....., w sprawie powołania Komisji Konkursowej, była formalna i merytoryczna ocena wniosków oraz wybór najkorzystniejszych ofert do wsparcia finansowego w formie dotacji.

Po ocenie ofert Komisja Konkursowa proponuje wskazany w tabeli podział środków finansowych:

1. Oferty ocenione:

Nazwa zadania publicznego:						
Lp.	Nazwa organizacji pozarządowej	Zadanie publiczne wskazane w ofercie	Wnioskowa kwota dotacji	Ilość uzyskanych punktów	Proponowana kwota dotacji	Uwagi

Nazwa zadania publicznego:						
Lp.	Nazwa organizacji pozarządowej	Zadanie publiczne wskazane w ofercie	Wnioskowa kwota dotacji	Ilość uzyskanych punktów	Proponowana kwota dotacji	Uwagi

2. Oferty ocenione, a jednocześnie niespełniające kryteriów formalnych:

Nazwa zadania publicznego:						
Lp.	Nazwa organizacji pozarządowej	Zadanie publiczne wskazane w ofercie	Wnioskowa kwota dotacji	Ilość uzyskanych punktów	Proponowana kwota dotacji	Uwagi

Podpisy członków Komisji Konkursowej .....

Podpis osoby zatwierdzającej wyniki otwartego konkursu ofert: .....

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r., o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U.2023.571 ze zm.), organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego (JST), do dnia 30 listopada każdego roku, uchwała program współpracy z organizacjami pozarządowymi na rok następny. Niniejsza uchwała stanowi realizację tego zapisu ustawowego.

Przedstawiony program współpracy z organizacjami pozarządowymi zawiera wszystkie elementy wymagane przepisami ustawy. W szczególności określa cele i zasady współpracy, priorytetowe zadania publiczne, które będą realizowane przez organizacje i wspierane przez gminę, oraz tryb i zasady działania komisji konkursowej oceniającej projekty złożone przez organizacje pozarządowe w otwartych konkursach.

Zgodnie z programem współpracy określa się następujące zadania priorytetowe, które będą mogły być realizowane przez organizacje pozarządowe i wspierane przez gminę w formie przekazania dotacji:

- 1) ***zadania z zakresu pomocy społecznej w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób***
- 2) ***zadania w zakresie turystyki, krajoznawstwa i aktywnego wypoczynku,***
- 3) ***zadania w zakresie wspierania oraz upowszechniania kultury fizycznej i sportu,***
- 4) ***zadania w zakresie ochrony dóbr kultury, sztuki i dziedzictwa narodowego,***
- 5) ***zadania w zakresie ratownictwa i ochrony ludności.***

Proponowana uchwała (program współpracy na 2025 rok), stanowi kontynuację i rozwinięcie (na bazie dotychczasowych doświadczeń), zasad oraz form współpracy z organizacjami pozarządowymi ustalone w programach współpracy uchwalanych przez Radę Gminy w poprzednich latach.

